

Asia: VN/10958/2020

Begäran om utlåtande om arbetsgruppens förslag om inrättande av Kvarkens skyddsområde.

Utlåtande av remissinstanserna

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan

FÖRVALTNING, Utlåtande om förslag om inrättande av Kvarkens skyddsområde

Inledning

Miljöministeriet ber om utlåtanden om arbetsgruppens förslag om inrättande av Kvarkens skyddsområde. Inrättandet av Kvarkens naturskyddsområde har beretts av en arbetsgrupp bestående av representanter för lokala kommuner. Korsnäs kommun har representerats i arbetsgrupper av Jan-Erik Ravals och som ersättare Christina Båssar. Utlåtanden om arbetsgruppens förslag kan lämnas fram till den 30 juni 2025.

Bakgrund

Arbetsgruppens förslag gäller inrättande av sådana i Kvarkenområdet belägna områden som hör till de riksomfattande skyddsprogrammen eller nätverket Natura 2000 och som är i statens besittning samt av vissa andra områden som förvärvats till staten för naturskyddsändamål som ett sådant annat statligt naturskyddsområde som avses i 46 § i naturvårdslagen (9/2023), dvs. Kvarkenområdets naturskyddsområde.

Kvarkens naturskyddsområde skulle omfatta cirka 64 589 hektar statsägda områden i Korsnäs, Malax, Korsholms och Vörå kommuner samt i Nykarleby och Vasa städer. Av området 2 863 hektar är markområden och 61 726 hektar vattenområden och av den inlandssjöområde 35 hektar.

Största delen av de områden som nu föreslås bli inrättade har reserverats för naturskyddsändamål i den landskapsplan för Österbotten 2050 som Österbottens landskapsfullmäktige godkände den 16 december 2024. Områdena har reserverats för naturskyddsändamål också i de gällande strandgeneralplanerna för kommunerna och städerna i området.

Området som ska inrättas ska komplementära tidigare inrättade privata natur-skyddsområden som tillsammans täcker 79 362 hektar. Därav 8 157 hektar är markområden och 71 205 hektar vattenområden. Genom inrättande av natur-skyddsområdet skulle formas Finlands största havsskyddsenhet med areal av även 1 300 kvadratkilometer.

Arbetsgruppens proposition tar hänsyn till områdets särdrag, av vilka de viktigaste är den snabba landhöjningen och Kvarkens skärgårds nationallandskap, som kopplar naturvården till kultur- och byggnadsarvet. De fridlysningsbestämmelserna som föreslås betonas den gemensamma oron av lokala aktörer för fågelartstammar i området.

Målsättningar

Utiifrån arbetsgruppens förslag och remissvaren om det utarbetar miljöministeriet som tjänsteuppdrag ett förslag till förordning om inrättande av Kvarkens naturskyddsområde. Statsrådet beslutar om inrättande av naturskyddsområden.

Bilagor: Bilaga 1, Begäran om utlåtande Bilaga 2, PM och lagtext

Beredning: Christina Båssar, fornamn.efternamn@korsnas.fi, tel. 06-3479 120

Kd:s förslag:

Kommunstyrelsen ger följande förslag till utlåtande:

Utkastet till förordning har beretts som en del av ett brett samarbete mellan statliga myndigheter och lokala aktörer. Med hänvisning till det anser Korsnäs kommun att avsteg från det gemensamma kompromissförslaget kan göras endast i mycket ringa mån. Liksom det är av högsta vikt att de överenskommelser som gjorts också efterföljs och kvarstår över tid.

Ur Korsnäs kommuns synvinkel lyfter vi fram följande helheter:

Kommunal planering, byggnation och infrastruktur

- Kommunala strandgeneralplaner på området har rättsverkan och inrättande av Kvarkens naturskyddsområde får inte äventyra att planerna genomförs. I lagen om områdesanvändning 42 §, 2 mom. stadgas att när myndigheter planerar och fattar beslut om områdesanvändning, måste de säkerställa att deras åtgärder inte försvårar genomförandet av generalplanen.
- Alla åtgärder och beslut som påverkar markanvändningen ska följa riktlinjerna och kraven i gällande generalplaner med rättsverkan. Strandgeneralplanen ger en grundläggande rättssäkerhet för både markägare och arrendatorer av markområden. Det är viktigt att formuleringen i 3 § i förslaget till förordning ”I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser” kvarstår.
- Korsnäs kommun betonar också vikten av att farledsnätverket kan utvecklas och att eventuella muddringar kan göras för att trygga farlederna, samt att tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo även kan förverkligas på ett ändamålsenligt sätt. Därför vill kommunen poängtera vikten av skrivningen i 4 § i förslaget till förordning om att den föreslagna delegationen kan göra framställningar till att inrätta farleder utöver de vedertagna farlederna. Även bryggkonstruktioner på statligt äga strandområden ska vara möjliga att bygga.
- Även i det senare arbetet med skötsel- och användningsplanen är det viktigt att betona att om det skulle bli rörelsebegränsningar får inte dessa inverka menligt på användningen av byggplatser som finns i strandgeneralplanerna.
- Tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo skall kunna förverkligas på ett ändamålsenligt sätt.
- Korsnäs kommun stöder också skrivningen om den nya hamnen som planeras till Långbådan inte ska ligga inom det naturskyddsområde som ska inrättas, samt att det är nödvändigt att bygga en väg till hamnen genom en fastighet som hör till naturskyddsområdet.

Fiske

- Korsnäs kommun betonar att det är viktigt att fisket inte åläggs nya begränsningar i och med inrättandet av skyddsområdet.
- Korsnäs kommun stöder skrivningen i PM:et att ”utanför eventuella begränsningar i rörelsefriheten lämnas sådan landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfisket och säljakt”.
- Korsnäs kommun betonar att det ur fiskets synvinkel är det också viktigt att det på området ska kunna bedrivas jakt på både gråsäl och östersjövikare för att minska dessa arters skador på fisket, men även hotade fiskstammar.
- Kommunen stöder också skrivningen om att det med undantagslov ska vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen för att minska skadorna den orsakar på fisket.

Jakt

- Korsnäs kommun poängterar att, även om listan på jaktbara arter är omfattande och täcker merparten av den jakt som bedrivs i området i dagsläget, är det viktigt att behovet av eventuella ändringar i jakten följs upp regelbundet för att öka den lokala acceptansen för skyddsområdet. Bäst vore att följa jaktlagen.
- Eventuella inskränkningar i jakträtten områdesvis som kan bli aktuella genom användnings- och skötselplanen bör bygga på noggranna inventeringar och forskning så att begränsningar inte införs godtyckligt.

Delegationen

- Korsnäs kommun föreslår att 4 § i förslaget till förordning ändras från "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde kan det tillsättas en delegation för fyra år i sänder" till att För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde ska det tillsättas en delegation för fyra år i sänder
- Korsnäs kommun vill betona att det är av yttersta vikt att den finansiering som förslås även tas in i kommande budgeter för att genomförandet av fredningsområdet ska vara lyckat.
- Kommunen betonar särskilt vikten av att den årliga finansieringen, på ca 150 000 €, tas in i kommande budgeter för att kunna driva ett framgångs-rikt arbete inom den delegation som ska inrättas.

Till slut vill kommunen ännu påpeka att det ännu finns grova översättningsfel som måste korrigeras i den översättning till svenska som gjorts av både PM:et och förslaget till förordning T.ex. i listningen av olika fredade arter blir över-sättningen till svenska i flera fall helt felaktig. Laghänvisningar har även över-satts felaktigt och översättningen bör utgå från den svenska lagtexten.

KST § 181/2025 Beslut:

Godkändes.

Båssar Christina
Korsnäs kommun - Kommunstyrelsen § 181, 23.06.2025